

DAO WO ICH GEBAAORE BÈN

Zitterd - Gelaen - Bor
Jaorgank: 33 nr.: 55
Meert 2020

VELDEKE - ZITTERD

Aan de Kingbaek

Wo stilte `t geluid is van dien ziël
en `t landsjap dien hart verwermp
tuint ein gesplete wiej in `n wit gehiël
wie natuur z`n verrotte deile bermp

Kiek in `n iezige kaw en mottig dekaor
aandchtig nao `t beeld van die wiej
de invloed van `t klimaat veel`m zwaor
spleet de stam äöver z`n ganse prij

Mer dalik knip me de aw sjtief haore
van zien veer krune trök tot vrattelle
en dan stróns hae sjus wie alle jaore
oppe vese witse mit nuuj kattle

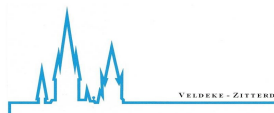
Beegs - Guus Kitzen

Inhawsopgaaf:

- Aan de Kingback - Guus Kitzen	p. 2
- Inhawsopgaaf	p. 3
- Veurwoord - Piet Deeder	p. 4
- Lik Zitterd aan de Maas? - Leonne Cramers	p. 5
- Huere ze in Beeg de Maas nog roesje? - Ton Brouns	p. 6
- GELAENS (van 'nen awwe Gelaender) - Hub Schols	p. 8
- De sjörkar - Sef van Cruchten	p. 9
- 't Genot van aete en drênke - Jos Stassen	p.10
- De Nar - Jean Heylighen	p.12
- Puzzel Veldeke - Cor Baltis	p.14
- Waereldsjtad - Leonne Cramers	p.16
- De Broelof - Wiel Gielkens	p.18
- Trökblik - Christianne Bergman	p.20
- Korsmes 1944 - Guus Kitzen	p.22
- De parabel van de kat en moes - Sjo Wolfs	p.23
- Waat d'r nog te gebeure sjteit in 2020	p.24
- Waat deit Veldeke	p.25
- Besjtuur en Erelede Veldeke Zitterd	p.26
- Cultuurbewakesj van 't Zittesj	p.27
- Ich hawt van Zitterd	p.28

Redaksie: Christianne Bergman-Göttgens
Cor Baltis
Piet Deeder

Lay-out en opmaak: Harrie Claessen oet Beeg
Fotografie: Roger Claessen en Tom Werdens.

Veurwoord

Leif Veldekevrunj,

Dees oetgaaf van DWIGB geit d'r ein bietsjke angesj oetzeen dan wie geer gewènd zeet.

Veer kriege nl. van versjillende luuj te heure dat “Dao Wo Ich Gebaore Bèn” waal erg “Zittesj” is en dat d'r van de ómringende plaetsjkes en dörper rónđjelóm vriewaal niks insjteit ofsjoon die waal tot de Krènk Zitterd beheure.

Veer hóbbe ós dit aangetrokke en haope dan ouch mit dees oetgaaf alles in eine sjlaag goud te make en oetsjloetend gedichskes en verhäölkes te plaatsje van sjrievesj en dichtesj oet de plaetsjkes die de gemeente Zitterd-Gelaen-Bor riek zeen.

Dit brink uch dan ouch ein kleurriek palèt aan sjoon klanke wo ós Limburgse taal zo riek aan is.

Bie deze doon ich dan ouch eine oproup aan alle sjrievesj en dichtesj van oze Veldekekrènk óm ein verhaol of gedich in te sjikke zodat veer dit in de toekóms kènne publiceiere.

Dit jaor zal d'r in de Zittesje Grote Optoch veur 't eesj de “Richtig Zittesj” pries waere oetgereik. Deze pries dae door Veldeke Zitterd in 't laeve is geroupe wurt toegekènd aan de vastelaovesgróp of wage dae de sjoonste Zittesje titel haet.

Deze pries, belangeloos gesjónke door Vahsen Constucties, zal jäärliks oetgereik waere door de Zittesje Optochjurie.

Dat veer dit jaor de “Sjtoumcursus” en ‘t “Groot Zittesj Dictee” op de agenda hóbbe sjtaon sjprik veur zich en ouch de kwis “Ich hawt van Zitterd” zal ein van ós aktiviteite zeen.

In ós veurige oetgaaf sjtónge get “voutjes” die veer noe wille rechzètte. Op de eesjte plaatsj oze puzzel van d'n heer Cor Baltis wo-bie veer vergaete waore de lèttesj in te vólle, bie deze plaatsje veer häöm obbenuuj.

Ouch ‘t sjtökske van Minouche waat veer hóbbe aafgedrök sjtóng nog get in de gróndjverf woveur ós oprechte excuses.

Saer ènnige tied laote veer uch weier ‘t lètste nuuts van ‘t doon en laote van oze krènk in eine digitale nuutsbreif weite.

Es geer deze digitale nuutsbreif nog neit óntvank mer deze ouch wilt óntvange; sjik ós dan eur e-mailadres.

Same mit uch perbeiere veer d'r weier get sjoons van te make en haopelik zeen veer uch op ein van ós aktiviteite en make veer d'r same eine gezèllige aovend van.

Mit Zittesje kómplemènte
Piet Deeder
Veurzitter a.i.
Veldeke Zitterd

Lik Zitterd aan de Maas?

Die hoag heëre kenne get leëre dwaesj door Zitterd
en Gelaen 'n Boulevaar te pretendere

Zónger bezej dat

wie me Beeg bie Zitterd óngerbrach

Beeg al 'nne Boulevaar mit zich mit brach

dao paradeerde Napoleon nao Willem van Oranje

't Water sjtóng ze dèkser aan de luppe

en dan hób ich 't nog gaar neet euver al dat water

wo me beer van broewde veur de luuj

die van hènje en wied-eweg kaome

óm de veut van de vloer te kriege

lang veur en nao **'t waereldvriegezellecongres**

Tiroler berghutte en Beierse beerkneipen eër

Zitterd oktoaberfeëste vierde

In Venetiaanse gondels voor me euver de Kingbaek

oppe Maas en in de weije heuërde me jodele

In Beeg haet me tweë geluive, tweë hermenieje, tweë sjóttorieje

en ein Armada dat zich neet zónger sjlaag of sjtoat euver geuf

Dörpsgenote die de henj ineinsjlaon

hejje gaw gesjaote op waem me sjtaot koosj make

Éns op 't jaor rit me de gaws in jeder geval ènne poat oet

mer kóm neet aan Beeg

of me dat noe mit ch of mit g op 't ènj sjrif

Beech blif Beeg !

Ging me eërtieds 'sjtónderdigs

mit de fits of de bös nao de mert in Zitterd

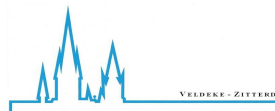
Dees daag kenne die van Zitterd aan de Maas (langs de sjloes)

euver de Boulevaar van Beeg nao de Maas tóffel

't waereldvriegezellecongres Beeg 1953

© Leonne Cramers
Gelaens

Huere ze in Beeg de Maas nog roesje?

In 1959 maakde de Beegtenaer Chel Savelkoul 't leedje "Huer ich de Maas weer roesje" dat zóa bekènd is te huere op 't meziekprogramma van de radiozender L1. 't Haet z'n bekèndheid te danke aan mevrouw Duysens-Joosten, de vrouw van de ièste hoesarts in Beeg, Victor Duysens. Zie vónj dit leedje zóa sjóan dat ze d'rväör zörgde dat 't woor opgenómme in de Dekka-studio in Brussel en op plaat woor oetgebrach. Hiedoor kreeg't dörpke Beeg 'n gróater bekèndheid.

Chel waor 'ne rasechte romanticus en verknoch aan 't maaslandsjap ,wat blik oet 'n zin van dit leedje: "Gaef mich de Maas mit z'n kanneda's dan kóns te van mich alles kriegde".

1959 Chel Savelkoul

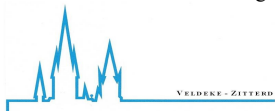
De Maas kaom 's wèntjers wal dèkker oet en stroumde dan äöver d'n dam - de plaats wo noe 't vaerke lik- mer gevaor van äöverstrouming of angs waor vöör Beegter luuj gein óngerwerp, zeker neet in daen tied.

Es kènjer vónje weer dat hóag water altied spannend en weer ginge dan vöördat de sjóal begoos altied effe nao den dam en zatte dan e paar stekskes aan de randj van 't water.

Es de sjóal dan oet waor, rende weer gaw nao de Maas óm te kieke "wat ze gedaon haw", wie m'n dat zóa oetdrökde, en weer waore altied e bitje bedreuf es 't water gezak waor want angs vöör hóag water kènde weer neet.

Beeg 1993

Mer niks blif 'tzelfde; dat gultj ouch vöör 't maaslandsjap dat al e paar jaor flink oppe sjöp wurt genómme. Nao de äöverstrouminge van de Maas in 1993 en 1995 haet m'n besjlaote óm deze sjóane stroom breijer te make vanaaf Borgharen tot Roosteren. Mer wie 't mit vööl verangeringe geit, haet ouch dit projek zóawaal vöör- es taengestenjers.

De ein pertie kan mer hiël lestig aafstandj doon van 't vertroewde beeld dat ze van kèndjs af aan kènne en wo ze dèk höbbe gevoetbald of gespeeld in de wieje achter d'n diek, of gevèsj in de koele op d'n Elleba. Vöörstenjers wieze vöör al op de vöördeile van veiligheid bie hóag water.

Mer of m'n 't noe bekik vanoet e positief of negatief standjpuntj; weer höbbe allemaol 'tzelfde vöördeil en ouch de gerösstelling: zóalang es weer hie wone, zólle weer de Maas nog huere roesje.

Ton Brouns - Beegs

Foto's : Harrie Claessen - Beeg

GELAENS (van ‘nen awwe Gelaender)

’t Mót mich d’roet, ich kan neet langer zjwiege,
Wo geit ’t mit oos aw Gelaense sjpraak toch haer?
Es oos awwesj oos kènjer heuërde sjpraeke
Zouwe ze de begaoving of de sjtupe kriege.

D’n óngerein dae-s te heuërs is neet meë te sjlikke,
Zaes te get wie veer dat vreuger ummer zagte,
Zónger fraanjele en zónger deëmelik gedoons,
Sjtaon ze dich aan te gape of van de lach te sjtikke.

De jónges gaon neet meë klitsje, kènne geine kókkeralle,
Wae sjut nog mit lódsjentrèkker op daole en katesj?
In de sjoal doon ze ’t zónger aafkeperkel en gruf,
Wo zuus te ze nog mit klambösse knalle?

De maedjes sjpele neet mit bigkele of sjpange,
Sjtoppe gein haoze en zökke, wesje gein sjnoesplek,
Kaere gein göt, höbbe van awdènk zeve gei bezej,
Loupe mit rök, dao kóns te e kuke ónger vange.

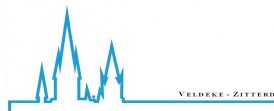
Wae leënt dich get öffe, ‘ne zoerdeig of ‘ne kluut?
It nog beersjlemp oet ‘ne kómp of ‘ne tejjer,
Wo verkoupe ze aetje, sjmawt, outkook en riesjtert,
Of doon ze dich de babbelaere nog in ein tuut?

Nei, ’t is neet meë “wie d’awwe zónge piepe de jónge!”
En toch mót veer ós sjtiepe, hie sjreëve veer ’t oet:
Hawt vas aan oos aw sjpraak, woveur zouw’v’r wieke!
Veer höbbe toch zeker allenej nog gein sjtöblónge.

Gelaens - Hub Schols

(Gesjreve door architect H. Schols zoa rón dj de jaore 60 van de veurige eeuw)

De sjörkar

Lang geleje...veur heël vööl jaore
verdeende de luuj mer weëning geldj
door thoes hel in de sjtel te wirke
of mit de sjörkar in 't veldj.

Nao de sjörkar kaom de bolderwagel
daonao kreges veer kar en paerd
veur wae in daen tied geinen tied haw
waor ein koetsj al heël get waerd.

De fits woort daonao oetgevónje
doe d'n trein...en in Amsterdam
dao sjtapde óm de hónderd meeter
de luuj al in of oet d'n tram.

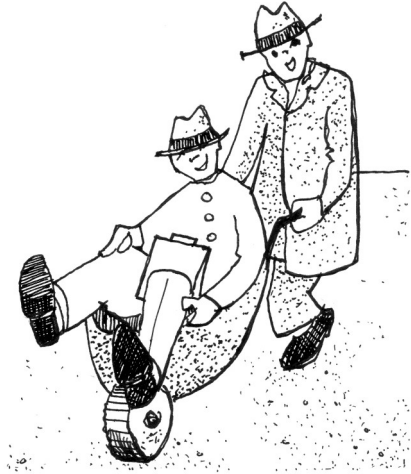
Vreuger waore d'r gein parkeerprobleme
want dao waor haos gei verveur
dan mós doe allewiel kieke
einen auto sjteit veur eder deur.

Daobie is 't neet gebleve
't góng ze nog neet flot genóg
want noe vlege ze mit ei vleegetuug
in de wolke door de lóch.

Zelfs bie de vleegetuuges
waor 't zowaal nog neet gedaon
jao oos kosmonaute koetsje
al in rakette nao de maon.

Wat de toekóms ós nog geit brènge
dat zal waal blieke mittertied
ein dènk is zeker...mit ein go sjörkar
kump m'n ouch op vandaag nog wied.

Gelaens - Sef van Cruchten

Teikening Jan Ruigt

't Genot van aete en drènke

Ieësj mó't ich kónsjtatere dat oos welt versjrikkelik sjnel verangert. 't Liek waal of v'r door e vlegewiel oet alles wat v'r hawwe, weggesjlingerd waere. Wo v'r vreuger kalde euver Sinterklaos en Zjwarte Piet, kriege v'r noe e pak rammel es te dao op de verkieërde plaats euver sjpriks. Daonaeve weurt Sniklaas, wie oze groate Toon 'm neumde, ummer sjneller ingehaold door 'nen Amerikaanse Ho-Ho kwarer, dae zich lieët róndvare in 'n sjlei mit e roadgenaas render.

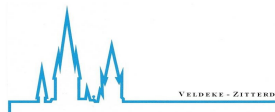
Allerhèllige weurt opgesjloek door Halloween, e duuster fieës wo ich nog ummer niks van kèn (of wil) begriep

Oos aw kaesjdaag zin noe ouch al door de supermerte opgesjlorp, zelfs 25 december is bekans alles aoep, want ocherm, de luuj hóbbe door de waek zoa vööl anger zake aan de kop, dan kènne ze toch neet ouch nog nao de winkel gaon.

En kal nemes mieë euver 't veurbereije en make van e kaesjdiner. Ze lache dich oet, doe ermen haws. "Netflix is toch vööl sjpannender es in de keuke sjtaon. Wèts te wat veer doon mit de kaesjmis? V'r gelle ós van die plastic bekskes mit veurgebakke of veurgekaok aete. Die zètte v'r in de magnetron, duje op 't knupke en es 't PING zaet is alles vaerdig. En es te 't good oetkiens, kèns te oet dat plastic bekske bie 't kieke nao Netflix 't sjpul nao bènne duje en hoofs te ouch nog neet aaf te wesje, want 't geit direk de pmd-zak in. Dat sjaelt dich 'nen houp gowen tied."

Ich riejer en razel hievan. Ich hób örges gelaeze dat in ozen tied gemiddeld nog mer 8 (ach) minute in de keuke waere gesjpendeerd óm get te aete te make. V'r gaon truk nao aaf. V'r gaon truk nao d'n tied van de ape. Die vraete allein óm de pens vol te kriege, laote eine vlege en gaon sjlaope of zich vluë.

Wie zag 't Alphonse Daudet? La gourmandise commence quand on n'a plus faim. (de lekkere sjmaak kump es te geine hónger mieë höbs). 'Nen angere Fransman zag: de Sjöppeer haet ós verplich te aete óm te laeve en goof ós d'n appetiet óm ós daobie plezeer te bezörge.

Meh dat kump, dènk ich, neet oet e bekske mit veurgebakke of veurgekaok voor.

Óm dat geveul van lekker te kriege mós te toch in de keuke aan de sjaag gaon, mós te dich get laote invalle, mós te ins e recep laeze (wobie mich altied de mónnd vol natigheid sjtruimp). In die keuke begint 't dan te ruke, allerlei aroma's kómme bie dich bènnen, gaeve dich e geveul van euforie, van zaligheid. Doe sjtiks ins 'ne vinger in de saus, leks 'm aaf en wèts, dao mótt nog get zeuts of get zoers bie. En wat zuut dat sjtök vleisj d'r al lekker broen oet!

Gelökkig zin d'r nog luuj die waal in de keuke wille sjtaon en die ederen daag get lekkers op de taofel weite te zètte.

En wat is 't toch e genot óm dat lekkers dan mit dien vrunj of femieje in e röstig tempo op te aete, óngerwieles get vertèllend euver de ingrediënte in al die gerechte en de sjmake daovan. En wat tunk dich van dat glaeske wien d'rbiej?

Huërste al de PING van die glazer taegenein?

Jos Stassen in 't Sjpawbiks

De Nar

De Nar is ein personage dat vruiger op mènning gelaegenheid in de Zittesje vastelaovend versjeen.

Dat waar 'ne man, neit ech oet Zitterd, mer 'ne van boete de wal. Hae waar zelfs eine van 'n klein dörpke aan de randj van 't Zittesje landj. Deze Nar haw altied vööl interesse veur waat zich in de politieke toneel van zo waal Lömmerich es Zitterd aafsjeelde. Betrokke waar hae haos bie alles wat in de regio op gebied van de hermenie en fanfaar te doen waar.

Zelf haw hae es hobby toneelsjele bie Julliana en zo gebeurde 't dan ouch dat hae op eine gouwen daag es nar in Zitterd op de buun koum óm dao op ein fien maneier de lokale politiek en actualiteit flink op de hak te numme. En dat deig hae dan ouch mit vööl plezeier vööle jaore lang. Mit deze markante man in gedachte zal ich perbeiere de Nar nog eine keer te doen herlaeve.

De Nar: ein humoristisch persoon dae door het Zittesje landj trok es boodsjapper, kritisch mer ummer mit humor. Hae versjtóng het sjlachte en deig dat sjoon en fien, mer hae deig nooitsj emes pien.

De Nar: dae ein boodsjap te verkondige haw, dèks de luuj eine sjeigel veur heil, dae sjeigel haw de Nar ummer bie zich, al waar 't mer omdat hae ènnigszins hoovaerdig waar, mer ouch óm zich achter te kenne versjoele.

De Nar dae nao vööl jaore weier trök kump, óm nog eine keer de vastelaovend te belaeve.

Waat hae zuut, leet häöm neit kawd, 't nuuj vervink 't awd.

In de veurige eeuw trok hae euver sjtraot. Same mit zien vrunj ging hae dan kaffeke in, kaffeke oet mit de tróm, träöt en toet. Feeste ware klein en jederein koosj jederein.

Noe is hae verwónjerd en vuult zich soms zelfs wie ‘ne flaris. Waar ‘t in ziene tied nog klein, sjoon en fejn, in deze tied is ‘t, Groot, Gigantisch en massaal, wo bie de geis van de vastelaovend nog ummer rondj waart, want lènks en rechts wurt vanachter ein mómbakkes nog ummer gesjlach. In de drökde wurt nog ummer gesjónkeld en gelache, ‘t volk is nog ummer ein bóntje verzameling van luuj, mit en zonger sjtandj, allein kómme ze noe oet het ganse landj. Dees luuj viere noe vastelaolvend, wo bie ‘t deil van de kirk is kómme te vervalle, want van vaste kenne allein de awwerwètse vastelaovesvierders nog kalle.

Nae, De Nar is dat neit om ‘t aeve want eine van zien liefsjpreuke waar:
“Vastelaovend mót me neit viere, mer de vastelaovend mót me belaeve”.

D’n burgervader deit op de zaoterdig veur de vastelaovend noch ummer aafsjtand van zien mach.

Hae dreug deze euver, veur drie daag, aan de vastelaoveskrach. Tiejje zeen veranderd, de humor is veranderd, de lach is gebleve. Jaomer genóg mót De Nar waal constateiere dat de rae woróm luuj lache neit altied meer sjoon en fien is. Dao wo de grootmeister van de buut (Pierre Knoops) en ózze eige keunig van de lach (Toon Hermans) ‘t nog koosjte om dat fien te doon, versjtaon, wurt dat in de moderne buut mit de ‘Brabandse tonpraoter’ en door de nuuj lichtung toch flink get heller en graover gedaon.

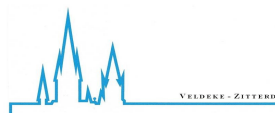
Ach, en zo zeen d’r nog tal van zake in de gemeente en vastelaovespolletik die ich es achternaefke van de Nar neit durf aan te rake, oet angs de verkeerde noot te krake. Daoróm is ‘t ouch baeter om vruigerte laote röste, zo wie de Nar dat noe jaomer genóg ouch deit.

De Nar is d’r neit mer. Maar ziene sjpeuk blief ich gebroeke, greutsj en oprech, nog eine keer.

Luuj belaeuf de vastelaovend goud en oprech.

Luuj vier de vastelaovend sjoon en fien mer doon uch óngerein gein pien.

Jean Heylighen - Einekoeze

Puzzel meert 2020 - DWIGB

Lèt op:

- 1) Weurd sjtaon horizontaal, verticaal en diagonaal.
- 2) Soms is ein deil van ein woord ouch ein deil van ein anger woord
- 3) Ouch kan 't henjig zeen óm eesj nao de weurd te kiekie en dan pas nao de ómsjrievinge

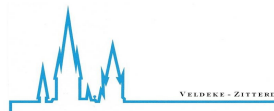
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
1		d	o	m	i	n	i	c	a	n	e	k	l	o	o	s	t	e	r					
2	e		e	i	r	o	m	e	m	j	s	ö	w	d	e	o	r	k		d				
3	n	l		d	u	u	s	t	e	r	g	a	t	s	n	t	i		a	l				
4	g	e	e		k	j	t	l	e	p	m	e	t	n	e	d		k	a	l				
5	e	f	f	e		l	r	a	b	e	t	n	a	s	e		e	n	s	j				
6	l	f	r	i	a		e	v	n	i	r	e	o	b		m	e	i	s	j				
7	e	a	s	s	p	e		e	k	o	r	p	s		r	e	f	e	o	h				
8	k	w	a	j	p	l	k		Veldeke Zitterd					a	n	u	t	r	o	f				
9	a	a	n	n	e	l	l	e									a	l	l	e	n	e	ij	d
10	m	t	d	o	l	e	e	i									o	e	t	v	a	a	r	t
11	p	e	e	e	e	n	e	e									e	l	e	v	e	o	n	k
12	s	r	r	v	s	a	s	r									g	h	o	u	n	d	e	r
13	j	s	b	e	i	l	j							i	e	z	e	l	e	a				
14	t	l	o	t	e	f		e	r	e	n	s	m		v	r	u	n	d	j				
15	r	e	u	o	n		n	v	e	l	d	e	k	e		i	i	t	v	e				
16	a	y	t	u		g	n	a	o	b	e	r	l	u	u		e	n	r	u				
17	o	m	m		i	e	r	z	a	s	o	r	t	n	i	s		t	g	o				
18	t	b		l	w	a	u	w	e	l	t	e	s	j	l	i	e		j	e				
19	v		e	g	l	a	z	e	r	e	s	j	t	r	a	o	t	e		s				
20		d	o	m	i	n	i	c	a	n	e	s	s	e	n	o	r	d	e					

Ómsjrievinge (en wiewäöl lèttesj haet dat woord)

- 1) Heel lang geleje sjtóng in de Plaksjtraot ein geboew van dees patesj (18)
- 2) Tösje de bloume en d'n optiek zuut me eine baog in 't sjträötje van ... (9)
- 3) Op vastelaovesdaesdig wurdt hiemit gesjmete, ein ... (10)
- 4) Pas gesjtórve: awd-burgemeister van Zitterd (7)
- 5) Doe mós dich dien naas èns ... (7)
- 6) Gank get drénke bie de Vief ... (7)
- 7) Sjtraot tösje Riekswaeg en sjtase (8)
- 8) Kóm èns bie mich, dan zal ich dich èns richtig ... (8)
- 9) Zittesj dialekwoord veur "kippe" (7)
- 10) Es raege bevaore oppe gróndj vilt, is 't aan 't ... (6)
- 11) Boukeskouk en ... (7)
- 12) Van welke sjtóf zeen de lepkes oet Zitterd gemaak? (8)
- 13) Hie lik noe de biebf van Zitterd (7)
- 14) Oetrit of begrafenis (8)
- 15) De St. Agnetenberg waar gans vruiger van dees zustesj (18)
- 16) Vruigere naam veur Rosmeulesjtraot of Nelisgetske (14)
- 17) Naam van de Limburgse Heemkundevereniging (7)
- 18) Dialekwoord veur "buren" (9)
- 19) Eine gouwe kammeraad is ein gouwe ... (6)
- 20) Vruiger loug aan dees sjtraot eine gaaskaetel (17)
- 21) Op 15 augustus wurdt dae gemaak en gewied (9)
- 22) Naam van sjool, die noe hotel wurdt (6)
- 23) De Gustav ... Sjool (6)
- 24) Vruiger ein klooster, noe veur de sjport (9)
- 25) Ein vrouw, die dich de ore van de kop moelt (10)
- 26) Vanaaf 1669 is zie de braafste vrouw van Zitterd (8)
- 27) Ein meziekgezèlsjap of meziek ... (5)
- 28) Hae sjteit op ermoud of op ... (5)
- 29) De Zittesje Jochem ... (5)
- 30) Keuning Swentibold of ... (10)
- 31) Ein houn lèk ... (4)
- 32) Vruiger ein café in de Pötsjtraot (8)
- 33) Die sjmaak lekker mit Nuujaor (6)
- 34) D'n dónkerste waeg van Zitterd (11)
- 35) Vrouw van boer (6)
- 36) "Allemaol same" in 't Zittesj (7)
- 37) Ich kóm ... daag zègke (4)
- 38) Oppe Kollenberg lik 't ... bos (7)
- 39) Sjspeelde vruiger in de Baandert (7)
- 40) "Knikker" in 't Zittesj (5)

Sjik eine mail nao veldekezitterd@mail.com en ónger de gouw inzendinge wurdt ein flesj Patron Petrus Merlot verlaot, besjikbaar gesjteld door WIENHANJEL VAN BERKUM

Cor Baltis

Waereldsjtad

Waereldsjtad

mien herinneringe in floer
verbarrikadeerd in 'n Kloes*
doe maak allewiel avanses
sjokkelt kënjerdruime
die rappelere rebelsj veuge

mit de wèndj d'rónger
bejje begiene gelouf en laeve
trèkke anger luuj häör kënjer
kómpels krepere óngergrónjs
vrouwluuj zörge veur de koelpungel
kappesmoos, koaj en knienspij

neet allein 't oetzich of de herinneringe
naome dich d'n aom en bleve in de naas hange
es zjwaam geliek sjroap op 't landj sjtriek
euvertórveld dich 'ne sjrikkelike sjtank
kääk de hoag koelsjouw
häöre gael kwalmende kots

eër op jedere centemaeter
doevespijkers veur luuj geboewd waerde
waore d'r aoep veljer, grootmechtige buim
graas en weie óm kook te verberge
rölsjende sjoutvotte, sjouterkes
euvertroef door 'n laog betuum veur de heilige ko

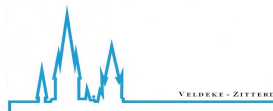
Marcellinus en Petrus
höbbe de póppe aan 't danse
sjpektakel aan beidskenj van 't breer
e laeve wie 'n aordeil
de naobersjap baejde naovenantj e nösterke
(p)es det raos pupke oet de kleier was

sjoan, riek en katteliek gaon neet same
verrennewere Gelaen
meë es bómme oats vaerdig kregre
v'r kenne kalle pes ós de luppe ruffele
opgesjtange, plaatsvergange,
trökgekómme, niksgevónje

Gelaen lik in pluusj gedrejde heim...weë

© Leonne Cramers
Gelaens

Wereldstad

herinneringen in fluweel
opgeborgen in een Kluis*

toentertijd maakt tegenwoordig liefdesverklaringen
schommelt kinderdromen
die terugdenken aan rebelle

met harde hand

weken nonnen geloof en dagelijks leven
voeden anderms kinderen op
mijnwerkers creperen ondergronds
vrouwen zorgen voor de werkplunje
(eten) zuurkool, huis en kroostrijk gezin

niet alleen het uitzicht en de herinneringen
nam je de adem en bleef in je neus hangen
als mist net als stroop over het land strijkt
overdonderd je een verschrikkelijke stank
als de hoge schoorsteen van de staatsmijn
kokhalzend gele rook in de lucht kotst

voordat op elke centimeter
duivenhokjes voor mensen gebouwd werden
waren er open velden en kolossale bomen
gras en weides om verstoppertje te spelen
ravottende kinderen, lachebekjes
overtroefd door een laag asfalt voor de heilige koe

Marcellinus en Petrus

hebben de poppen aan het dansen
aan weerszijde van het hek
een enorm lawaai

de buurt bidt navenant een schietgebedje
todat Pinkpop uit haar voegen barst

mooi, rijk en deugdzaam gaan niet samen
vernielen Geleen

meer dan bombardementen ooit presteerden
we kunnen praten als Brugman

als je, je plaats verlaat,
kun je die later niet weer opeisen

Geleen ligt in pluche gedraaid heim ...wee

© Leonne Cramers

Ich höb 'm gekënd, jaore geleje. En 'm noe al jaore neet meë gezeen. Mer ich weit zeker dat ich 't maog vertèlle. En angesj heuër ich 't waal van Wickey. Want dae wit dich te vènje es 't mót.

Wickey van Buren Lensinck waor ziene volledige naam en ich höb 'm leëre kénne in Delft, wie ich dao ging sjtudere. Ja, ja dat waor zoa wied trök es 1949. Hae waor vööl awwer es ich, kaom oet e gans anger deil van Nederland en is mesjien ongertössje al, nou ja, wae wèt...

Wie ich in Delft aankaom, in 1949 dus, waor Wickey al ènne 10e jaors sjtudent. Dus veur mich nujeling al sowieso e sjtandjbeeld. Wat wils te, ènne jóng van rieke awwesj, mit vööl rieke kènnisse en wiejer mesjien niks, mer toch e sjtandjbeeld. Hae haw van ziene nónk e legaat gekrege óm te sjtudere en haw ènne zaakwaarnummer óm 'm op de heuëgte te hawte van de stjandj van zake. Hae kalde dao neet dèks euver mer verzjweeg 't ouch neet, dus wós jedereen 't en vónj 't op d'n doer gans gewuon. Veur Wickey dan.

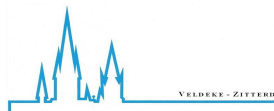
Ich leërde häöm pas good kénne wie ich ging voetballe bie de sjtudentevereniging Concordia, wo Wickey in 't tweëde sjeelde. En wie veer al blie waore mit ènne awwe fits zoa reej Wickey doe al op ènne motor. En vraag mich noe neet wat veur merk, want ich waor doe al blie es ich mien eige fitsermerk kènde. In jeder geval ging Wickey nao jedere wedsjtried mit ziene motor 't terrein langs óm de cornervlagge op te haole. En soms 'helemaal ontkleed' wie 't later in 't politierapport is terechgekómme. "Dat is in elk geval beter dan helemaal bloot, want dat is weer iets anders", vónj Wickey. Jao, wie ging dat? Dèks herinnerde zich emes pas ónger de doesj dat de vlagge nog bènne gehaold moosjte waere. "O, dat doe ik wel even", zag Wickey dan, want hae haw ènne motor. Dat vónje zelfs veer sjtudente gans ruig es 'r dan zoa mit die wapperende vlagge euver 't terrein nao de kleidkamer kaom geraos. En ouch de vrouwluuj aan de kantj, die sjtjónge te wachte óm sjtrak mit de helde nog 'iets te gaan nuttigen' in het Prinsenhof. "Je mag er wel aankomen", sjeëuwde Wickey dan, "maar niet allemaal tegelijk."

Wickey waor dus ènne zoagenaamde eëuwige sjtudent. Hae haw dat legaat óm te sjtudere en, wie 'r zelf zag, zou zoawaal haezelf es ouch ziene nónk 't betreure es 'r dao neet optimaal gebroek van maakde. "En je mag vooral de dooien niet opwinden", zag 'r nogal èns ter rechvaerdiging. Mer 't jaor dat ich afsjtudeerde, kaom 'r en zag: "Succes ermee jongen, ik moet er nu ook iets aan gaan doen, want ik begrijp van mijn zaakwaarnemer dat het legaat langzaam opdraakt. Ik heb nog maar vijf jaar en zal dus meters moeten gaan maken. Maar eerst wil ik gaan trouwen."

Hae en Map, zien vriendin, allebei aankómmende veërtigers, kènde zich al jaore, en noe zou 't dan mótte gaon gebeure. Mer woróm obbèns zoa flot? "Kijk", zag Wickey, "de minvermogenden studeren eerst af, dan hebben ze tenminste een titel aan te bieden. De welgestelden hoeven daar niet op te wachten en trouwen wanneer 't hun uitkomt. En liefst niet te laat, een ouwe student, a la, maar een bruidegom moet niet te belegen zijn, wil hij nog wat voorstellen." Gans begriepe deeg ich 't neet, mer ja, mit 't sjtandjbeelde is 't dèks sjlech redenere.

Ze trouwde op ènne zaoterdig, doe in Delft de gratis trouwdaag veur sjtudente en anger óngeregeld. 't Waor ènne miezerige daag. "Dat dondert niet", zag Map, "want in ons hartje schijnt de zon." Ze hawwe allein e paar 'naaste vrienden' oetgeneuëdig óm 't mit te make. "Het is ook maar een formaliteit", meinde Wickey, "alle geheimen zijn al ontdekt."

Nao aafloop ginge veer in 't Hof van Delft op de mert 'n tas koffie drénke en vroe ós aaf wat dit noe allemaal veursjtèlde. Wickey sjeen dat aan te veule, sjus zoa good es 'r nao jedere wedsjtried aanveulde dat 'r get gezag moosj waere. Hae begoosj dan ummer bie mich: "Ik vond jou heel erg goed vandaag, hoe vond je mij?" En zoa begoosj 'r noe ouch: "Wat denken jullie van een klein borreltje bij mij thuis?" "Bij ons thuis bedoel je natuurlijk", zag Map.

Róndj òf oer, nao 't tweëde, veur sómmige al 't zoavöölste dröpke, zag Wickey: “Jongens, voor de lunch kunnen we nog net een robbertje spelen. Zullen we?” Zelfs Map vónj dat e good idee en mesjien ouch zónger dat zouwe veer toch waal e robbertje höbbe gespeeld op dae merkwaaerdige daag. Wie de lunchtijd naderde, zag Map: “Moeten we misschien niet wat eten?” Noe höb ich al die jaore in Delft op die vraag noats nae heuëre zègke, dus ging Map vanzelf wieër: “Nou, dan ga ik even wat halen”, want op gaste haw ze dae daag eigelijk niet geraekend.

Nao aafloop van de lunch zag Wickey: “Jongens nog een robbertje, de dag is nog jong.” Map trok zich noe trök, mesjien e teike dat ze zelf ouch bie de besloetvorming betrokke haw wille waere, mer mis-sjien haw 't ouch waal 'n gans anger raeje, wae zal 't zègke. Wat geit enne daag sjnel. Róndj vief oer kaom Map en zag: “Weten jullie wel hoe laat het is? Al vijf uur, en dus, Wickey?” “Juist”, zag Wickey, “tijd voor een borreltje. Bedankt Map. Jongens, jullie blijven toch zeker mee-eten?” Nog ummer hawwe veer op die vraag nog noats nae gezag, en dus ging Map vlot get haole óm te kaoke en ja, sjeelde veer nog e robbertje. En ja, wat deit me dan nao 't diner? Wickey zelf sjtóng zjwaor negatief. “Jongens zo kunnen jullie me straks de huwelijksnacht niet laten ingaan. Ik weet wel dat 't niet echt ongeluk brengt, hoewel, je weet maar nooit, dus geef me nog een kans.”

Taenge òf, Wickey begoosj zowaar get bie te kómme, kaom Map en zag: “'t Is toch wel een vermoeiende dag geweest, ik ga vast naar bed.” “Goed”, zag Wickey, “ik heb ze nu zó liggen, en kan me dus meteen als een trotse overwinnaar bij je voegen. Met een loser het bed delen brengt vast geen geluk.” “Nee”, zag Map gewillig, “nou tot zo dan.”

Óm e lank verhaol veur de zoavöölste keër kort te make, Wickey verloor dae robber, wol nog enne en nog enne en zoa taenge de mörge, 't zal zös oer zin gewaes, kaom Map in häöre kamerjas bènne en vroeg of 't nog lang doerde en drek d'r-achteraan get sarcastisch (dach ich teminste): “Jongens zal ik maar vast een goed ontbijtje maken?” Op zoan vraag hawwe veer nog noats nae gezag en Wickey begreep dat: “Map, mijn liefde, hoe kom je op dat idee. Ik wist al die tijd al dat ik met jou een gouden greep had.” Map deeg wat van häör verlangd woort -in die daag waor dat zoa-, zeiverde nerges euver en maakde e fantastisch ontbijt. Sjlum eigelik dat ze de daag teveure genóg haw ingekoch. Vreuger waore vrouwluij bès ouch sjlum, dènks te dan noe nog waal èns.

En Wickey?

Dae ging nao 't ontbijt sjlaope, krek wie veer ouch.

Óngerwaeg zag Mike nog: “Waarschijnlijk is er op de hele wereld geen bruidegom die in zijn huwelijksnacht zo vaak heeft moeten passen.”

Gelaen, aug. 2007

Wiel Gielkens

Tekening Jan Ruijt

Trökblik

In de aafgeloupe 6 maondj höbbe veer weier van alles georganiseerd. Zo hawwe veer op dónderdig 31 oktober weier oze populaire “ Ich hawt van Zitterd” quiz. In ‘t Sjerfhoes noum miss Oktoberfees Yvette Verjans same mit de ex-misse ‘t op taeg Sjtichting Oktoberfeeste in Zitterd.

Op 21 november waar 't Groot Zittesj Dictee. Bie de Vief Heringe waar ein man/vrouw of 30 die hun Zittesje sjriefwies góngte teste. 't Dictee waar gemaak door John Hertogh en góng euver keuning Zwentibold. Alles woort veurgelaeze door Fieny Cals.

Wènessj:

- 1e. Riny Muyres mit 2 foute
(veur de tweede keer!)
- 2e. Bianca Krutz mit 9 foute
- 3e. Eddy Zeelen mit 11 foute

Op dónderdig 9 jannewari höbbe veer ouch nog 'ne sjtoumcursus gehad. Bie de Kroon baove waar 't pratsj vol mit luuj die gaer goud Zittesj wille lere sjriev.

Korsmes 1944

Aorlogs-geweldj
verdreve oet oape kenaal
aafgemaerd in ós Berghave
verstaoke van inkómme en werk
gegeiseld ónger dwank van
torpederend gezag
dónkel en ermeujig
aangedaon door iezige kaw
brennende traone
sjippere tösje wal en sjeep
de boer op vääre aete
dat maoge weer noajts vergaete

Ónmach klótsde taenge de wal
depe vernedering dat hun raakde
in`t rech op miensj zeen
dat me kraakde
de iëlendj en angste die me leej
mit korsmes same baeje
in de Medea vääre get vreej
wo saamhuerigheid hóng
en stille nach hel zóng
lang tieje zoa gezaete
dat maoge weer noajts vergaete.

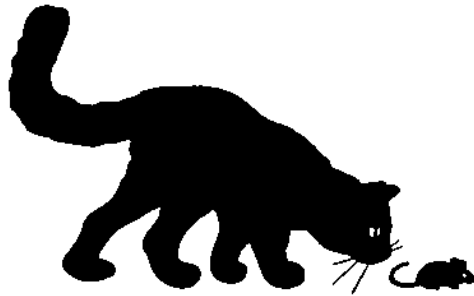
Guus Kitzen - Beeg

De parabel van de kat en de moes

Veur de veurdeur, op 't metje,
Lik ós allerleefste ketje.
Druimp dao eine sjoane droum
Van ein vèt veugelke in de boum.

Achter 't ketje, in 't hoes,
Zit ein dikke moes.
Die hilt toch zoa van ketjes
Die sjlaoepe op metjes.
Ze sjprunk dan ouch van sjpas
Zoamer in de keukekas.

Haaaooo!
Daaaooo!
Ein sjtök keës,
Wat ein feës!
Ein pan mit sjpek
Ouch neet gek.
Dao ein broad,
Frisj en groat.
Effe aan knatsje.
Paaf! Wat zou dao ómklatsje?
't Is ein pak griesmael,
Glitsj ouch good door de kael.

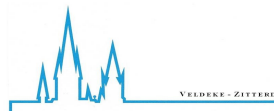

Aevel ós allerleefste ketje
Op 't veurdeurmetje
Heuërde ouch dae paaf
En vroeg zich aaf
Wat dat waas.
Sjnoefde èns mit häör naas
En zag “Dao is gesjpoes in hoes.”
Ze sjpróng nao bènne en vóng de moes.
Noe zit die moes, ocherm
Bie 't ketje in de derm.

MORAAL:

Me dènk zoa gaw alles te höbbe
Mer wee es 't geit sjtöbbe.
Dan is me zoa gaw weer alles kwiet
En haet me dèks te laat sjpiet.

Gelaens - Sjo Wolff

Waat d'r nog te gebeure sjteit dit jaor

Ich hawt van Zitterd | 24 maart

Eine bezunjere kwis mit vraoge euver Zitterd en natuurlik euver 't Zittesj dialect. De lede van Club Kump Gout en CV 'N Bietje Wiejer zulle 't taegenein opnumme óm te bezeen wae deze aovend 't meiste wit van Zitterd en 't Zittesj.

Belangsjtèllende zeen deze aovend van harte welkóm.

Daensdigaovend 24 maart óm 20.00 oere bie Tapperie De Gats.

Gezellige Veldeke veurjaarsaovend veuraafgegange door ós Jaorvergadering | 14 mei

't Bèste van Veldeke Zitterd zal op deze aovend aan bod kómme. Get proza, poëzie, zank en daonaeve laote veer uch nog pruiwe van ein paar van ós anger activiteite.

Veuraafgaonde aan oze aovend sjteit ós jaorvergadering op 't program wo in veer uch oet de duik doon waat veer in 2019 gedaon höbbe en waat dit financieel gekos en opgeleverd haet.

Dónderdig 14 mei óm 19.30 oere in de baovekamer van de Vief Heringe.

Sjtoumcursus Zittesj | 2 juni

Op ein leeg-drempelige meneier gaeve veer oetlèk euver de sjpelling van 't Zittesj en wie weurd in 't Zittesj gesjreve mótte waere.

Deilname is gratis mer waal gaer vanteveure aanmelje. Dit kènt uterlik tot 28 mei e.k. via: veldekezitterd@gmail.com ; mer bedènk waal vol=vol

Daensdig 2 juni óm 20.00 oere in de baovekamer van De Limbourg oppe Mert.

Ich hawt van Zitterd | 25 juni

Wae 't taege wae opnump hink nog in wiej zek. Hawt daoróm ós anger media in de läöker mer hawt waal de datum vrie:

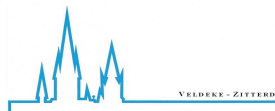
Dónderdig 25 juni óm 20.00 oere bie Shtad Zitterd.

Zittesje Mès

Op 28 juni óm 10.00 oere zal weier ós traditionele Zittesje Mès plaatsjvènje in de Basiliek op de Awwe Mert. Sjus wie anger jaore zal ouch dit jaor weier sjone zank te heure zeen. Zeet oppe tied went dees mès wurt ummer drök bezóch.

Naojaor

Veur 't naojaor sjteit nog eine Sjtoumcursus gepland en zal ouch 't Zittesj Dicterie plaatsjvènje; precieze data volge nog. Wiejer zal op zaoterdig 12 december oze Krismiddig plaatsjvènje.

Waat deit Veldeke Zitterd?

Door 't jaor organiseert Veldeke Zitterd versjeie activiteite en waere d'r versjillende publicaties verzörg.

In 't veur- en naojaor versjient oze periodiek “*Dao wo ich gebaore bèn*”, wo-in proza en poëzie afgewisseld waere mit leuke weit-zakes en anekdots.

Eine greep oet de activiteite die Veldeke Zitterd organiseiert:

- *Sjtoumcursus Zittesj*
- *Zittesje Mès*
- *Ich hawt van Zitterd*
- *De Zittesje Vlog*
- *Es te mich versjteis dan kal ich plat taege dich*

Wirke same mit de Sjtichting Willy Dols (www.willydolsstichting.nl)

Naeve dees activiteite verzörge veer ouch publicaties. Dènk hiebie bievuebeeld aan ós lètste publicaties:

- *046Sjrif*
- *Alles is muigelik door John Hertogh*
- *Zittesj laesplenkske*
- *Greumelmetje*

Ouch nog te koup: de zittesje tesj veur es geer de sjtad ingaot.

Actuele informatie euver ós activiteite wurdt gedeild via facebook en instagram en is te vènje op ós website; www.veldekezitterd.nl

Wie wurdt me vrundj of lid van Veldeke Zitterd ?

Sjik eine e-mail nao veldekezitterd@gmail.com mit de óngersjtaonde gegaeves:

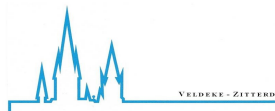
- Naam:
- Adres en woonplaatsj:
- e-mailadres:

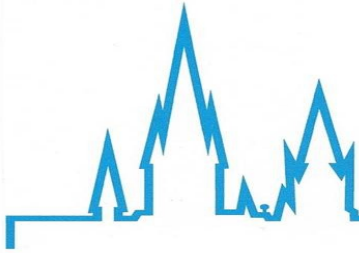
Ein lidmaatsjap van de Veldeke Zitterd kos € 23,- per jaor. Hiemit zeet geer ouch automatisch lid van Veldeke Limburg en sjteunt geer ós bie ós activiteite óm ‘t sjpraeke, laeze en sjrieve van ‘t Zittersj dialec te bevordere. Vrundj waere van Veldeke Zitterd kènt ouch! Veur € 15,- per jaor sjteunt geer ós en krieg geer van ós ‘t zelfde es bie ein lidmaatsjap. Geer zeet dan allein gein lid van Veldeke Limburg. Kiek veur meer informase op www.veldekezitterd.nl

Veer wille uch in `t vervolg oze nuutsbrief digitaal toesjikke (sjpaart pepier) en dao hóbbe veer eur e-mailadres veur neudig.

Veer vraoge uch daoróm belaeft óm dit aan ós door te gaeve en te sjikke nao; veldekezitterd@gmail.com

Danke!

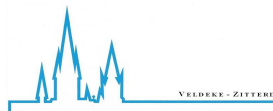

Culturbewakesj van `t Zittesj

G. Boetzkes & Zn. Verhuizer
Arno Dols. Hovenier
Optiek Leo Gijzen
Tjeu de Heus Beeldvorming
Roland Knops.Trailers&More
Laque Kappers
Keurslager Vink-America
Vola Leinders Monetarius Accountants&Adviseurs
Marion Willemsen Trainer+Adviseur
Wijnands Projectmanagement
Smeets Goed in Vastgoed
Rademakers Fur&Fashion
Podotherapie Verjans
Schtad Zitterd
Zuidlease BV
YLO Makelaardij
Metis Notarissen
Tapperie de Gats
Vahsen Constructies
Sjtichting Oktoberfeeste Zitterd
Huisartsenpraktijk Hobma, Cals en Machielsen
Nieuwenhuis IT & Connectivity
Kaffee de KUP
De Limbourg Sittard
Martin Hendricks Holding
Café `t Sjtterfhoes

Dhr. Cor Baltis
Dhr. Ton Vandenberg
Dhr. Lejao Beurgens
Dhr. Carl Maas
Dhr. Jan Ruigt
Dhr. Marc Webers
Dhr. Rob den Rooijen
Dhr. Fred den Rooijen
Dhr. Peter Wilms
Dhr. Leo Kretzers
Dhr. Boek Laudy
Dhr. Hans Laudy
Dhr. Michel Janssen
Dhr. Jean Knoors
Dhr. John van Erp
Dhr. Ruud Rousseau
Dhr. Ron de Louw
Dhr. Guus Daniels
Dhr. Ray Eikelboom
Dhr. Peter Schillings
Dhr. Jos Dukers
Dhr L.van Neer

Wilt geer ouch “Culturbewaker van `t Zittesj “waere??
Veer kenne eure financiële sjteun goud gebroeke.
Laot `t ós weite!

Ich hawt van Zitterd

Daensdig 24 meert

**Wae haet de meiste en/of sjnelste parate
kènnis van Zitterd en 't Zittesj?**

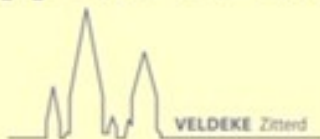
Club Kump Gout

v.s.

CV 'N Bietje Wiejer

Aanvank 20.00 oere

Tapperie De Gats

VELDEKE Zitterd